

Súd: Okresný súd Malacký
Spisová značka: 4Csp/61/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1622201620
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Pastirčík
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2024:1622201620.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacký sudcom Mgr. Jánom Pastirčíkom v spore žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozska 2, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpenej: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozska 2, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., nar. X.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, A., o zaplatenie 1 849,98 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu zamietá.

Žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 29.7.2022 domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 1 849,98 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 849,98 € od 10.11.2021 do zaplatenia. V žalobe uviedla, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 9.11.2021, uzavretej medzi postupcom Tatra banka, a.s., so sídlom Hodžovo námestie 3, Bratislava, IČO: 00 686 930 (ďalej tiež len „Tatra banka, a.s.“) a žalobkyňou, postúpil postupca žalobkyňi pohľadávku voči žalovanému. V tejto súvislosti uviedla, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Postupca uzatvoril so žalovaným dňa 26.5.2014 zmluvu, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu. Podmienky čerpania prostriedkov, ich splácania a podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach. Žalovaný i napriek opakovaným výzvam postupcu neplnil pohľadávku riadne a včas, čím porušil svoju povinnosť podľa zmluvy. Pohľadávka žalobkyne predstavovala ku dňu postúpenia sumu 1 849,98 € pozostávajúcu z istiny. Keďže žalovaný následne neuhradil žiadnu sumu, zároveň ide aj o žalovanú sumu. Žalobkyňa si taktiež uplatnila aj úroky z omeškania počnúc dňom 10.11.2021, t.j. dňom nasledujúcim po postúpení pohľadávky.

2. Žaloba bola žalovanému doručená postupom podľa § 116 ods. 2 C.s.p. K žalobe sa nevyjadril.

3. V podaní doručenom súdu dňa 16.5.2024 žalobkyňa okrem iného doplnila, že žalovaný ako dlžník uzavrel s Tatra bankou, a.s. zmluvu o bežnom účte fyzickej osoby a poskytovaní ďalších produktov a služieb k tomuto účtu. Na základe čl. VII. zmluvy bolo žalovanému poskytnuté povolené prečerpanie k účtu v zmysle Obchodných podmienok balíkov služieb. Žalovaný si vybral balík služieb Tatra Personal. Na predmetný zmluvný vzťah nie je možné aplikovať § 565 Občianskeho zákonníka, nakoľko nebolo dojednané plnenie v splátkach. Dodala, že k ukončeniu zmluvného vzťahu došlo na základe podania zo dňa 6.5.2020, pričom v tejto spojitosti poukázala na § 563 Občianskeho zákonníka. Najneskôr dňa 7.5.2020 nastala možnosť úver vymáhať podaním žaloby (actio nata). Obratom zo dňa 15.1.2018

vo výške 114,54 € sa žalovaný dostal do povoleného, resp. nepovoleného prečerpania vo výške 88,43 €. Žalovaný počas existencie povoleného prečerpania vyčerpal celkovo sumu 22 816,94 €, bol mu zúčtovaný úrok vo výške 663,37 € a poplatky vo výške 372,05 €. Počas existencie povoleného prečerpania boli na účet poukázané kreditné transakcie vo výške 22 002,38 €, ktoré boli započítané na istinu vo výške 20 966,96 €, na debetný úrok sa započítalo 663,37 € a na poplatky 372,05 €. Pohľadávka žalobkyne predstavovala ku dňu postúpenia sumu vo výške 1 849,98 €, ktorá pozostáva z vyčerpaných peňažných prostriedkov.

4. Žalovaný sa nevyjadril ani k tomuto podaniu žalobkyne.

5. V prejednávanej veci súd nariadil pojednávanie na 9.8.2024, na ktoré predvolal strany sporu. Podaním doručeným súdu dňa 1.8.2024 právna zástupkyňa žalobkyne požiadala súd, aby v záujme hospodárnosti konania a s prihliadnutím na skutkový a právny stav veci, rozhodol o žalobe na základe predložených dôkazov, bez osobnej účasti sporových strán. Na pojednávanie sa bez ospravedlnenia nedostavil ani žalovaný, ktorému bolo predvolanie doručené dňa 11.7.2024 s použitím fikcie doručenia. Vychádzajúc z uvedeného súd podľa § 180 druhej vety C.s.p. rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti strán sporu, pojednávanie otvoril, vec pojednal a rozhodol.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi obsahnutými v spise a zistil tento skutkový stav:

7. Dňa 26.5.2014 Tatra banka, a.s. a žalovaný uzavreli zmluvu o bežnom účte fyzickej osoby a poskytovaní ďalších produktov a služieb k tomuto účtu. V rámci uvedenej zmluvy uzavrel žalovaný s Tatra bankou, a.s. aj zmluvu o poskytnutí úveru formou voliteľného prečerpania na bežnom účte, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úverový rámec vo výške 200 € na jeho bežnom účte, pri úrokovej sadzbe 18,90 % ročne. Jednalo sa o voliteľné prečerpanie splatné na požiadanie. Zmluva sa uzatvorila na dobu neurčitú. Zároveň sa dohodlo, že ustanovenia tejto úverovej zmluvy zostávajú v platnosti počas celej doby trvania pohľadávky banky z voliteľného prečerpania a/alebo trvania oprávnenia majiteľa účtu čerpať úver podľa tejto zmluvy. Konečná splatnosť voliteľného prečerpania sa dohodla ku dňu podania žiadosti o zrušenie bežného účtu alebo deň podania žiadosti o zrušenie balíka služieb k bežnému účtu, ktorý obsahuje produkt voliteľné prečerpanie, alebo deň podania odstúpenia od úverovej zmluvy alebo deň poskytnutia iného typu kontokorentného úveru na bežný účet alebo deň, kedy banka požiadala o splatenie tohto úveru.

8. Podľa čl. 2.5.1 Všeobecných obchodných podmienok Tatra banky, a.s., účinných od 1.2.2014 (ďalej len „VOP“), banka je oprávnená svoje pohľadávky voči klientovi zúčtovať na ľarchu jeho účtu, a to aj v prípade, ak na účte klienta nie je dostatok peňažných prostriedkov a zúčtovaním na ľarchu účtu sa účet dostane do nepovoleného prečerpania alebo v prípade, ak sa účet už v nepovolenom prečerpaní nachádza a zvýši sa tým rozsah nepovoleného prečerpania.

9. Podľa čl. 2.5.2. VOP, klient je povinný nepovolené prečerpanie na účte vyrovnať. Banka je oprávnená vyzvať klienta na vyrovnanie nepovoleného prečerpania, a to aj písomne, pričom určí lehotu na jeho vyrovnanie.

10. Podľa čl. 4.3.4 písm. b/ VOP, banka má právo odstúpiť od zmluvy s klientom ak na účte klienta vzniklo nepovolené prečerpanie finančných prostriedkov bez súhlasu banky.

11. Podľa časti IV. bodu 1.1 prvá veta Obchodných podmienok balíkov služieb Tatra banky, a.s. – pre fyzické osoby k bežným účtom v EUR, účinných od 1.4.2013 (ďalej len „OP“), voliteľné prečerpanie má banka právo poskytnúť k bežným účtom v EUR v rámci balíka služieb Tatra Personal, až do výšky 3 500 € na základe zmluvy o poskytnutí voliteľného prečerpania.

12. Podľa časti IV. bodu 1.2 OP, voliteľné prečerpanie na bežnom účte klienta je prečerpanie poskytnuté na bežnom účte takým spôsobom, že banka ako veriteľ realizuje prevodné príkazy klienta alebo umožní klientovi ako dlžníkovi výbery v hotovosti z bežného účtu uvedeného v zmluve do určenej výšky aj v prípade, ak nebude existovať dlžníková pohľadávka z účtu, ktorá vznikla v dôsledku pripísania platieb uskutočnených v prospech jeho účtu alebo vkladom hotovosti na tento účet.

13. Podľa časti IV. bodu 1.6 prvá veta OP, dlžník je povinný zaplatiť veriteľovi pohľadávku veriteľa, vrátane jej príslušenstva, t.j. úrokov, sankčného úroku, poplatkov a prípadných iných nákladov spojených s úverovým rámcom, riadne a včas, najneskôr ku dňu konečnej splatnosti v zmysle zmluvy o poskytnutí voliteľného prečerpania.

14. Podľa časti IV. bodu 1.7.1 písm. a/ OP, osobitné skutočnosti pre účely voliteľného prečerpania: nepovolené prečerpania na účte.

15. Podľa časti IV. bodu 1.7.2 písm. a/ OP, veriteľ je oprávnený na základe výskytu osobitných skutočností s účinnosťou ku dňu rozhodnutia tiež požadovať splatenie úverového rámca alebo jeho časti.

16. Tatra banka, a.s. v liste zo dňa 6.5.2020 označenom ako „Výzva na zaplatenie“ upozorňovala žalovaného, že ku dňu 5.5.2020 neevidovala úhradu nepovoleného prečerpania finančných prostriedkov na jeho bežnom účte vzniknutého mu 31.3.2020. Touto cestou ho vyzývala na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 74,49 € a to bezodkladne, najneskôr do 5 kalendárnych dní. Upozorňovala ho, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy v lehote zruší rámec voliteľného prečerpania prostriedkov na účte a využije všetky zákonné prostriedky na vymoženie pohľadávky. Taktiež ho upozorňovala, že mu zároveň môže znížiť výšku voliteľného prečerpania až na 0 € a požiadať ho o splatenie voliteľného prečerpania (vrátane nepovoleného prečerpania) na jeho účte. Žalobkyňa však nedoložila žiaden dôkaz na preukázanie toho, že Tatra banka, a.s. doručila uvedený list žalovanému.

17. Dňa 9.11.2021 uzavrela Tatra banka, a.s. ako postupca a žalobkyňa ako postupník zmluvu o postúpení pohľadávok, pričom z prílohy k tejto zmluve vyplýva, že predmetom postúpenia bola aj pohľadávka, ktorú si žalobkyňa uplatňuje voči žalovanému v tomto konaní.

18. V liste zo dňa 12.11.2021 Tatra banka, a.s. oznamovala žalovanému, že predmetná pohľadávka vo výške 1 849,98 € bola na základe spomínanej zmluvy o postúpení pohľadávok postúpená na žalobkyňu.

19. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

20. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

21. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

22. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „ZoSÚ“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

24. Podľa § 1 ods. 4 ZoSÚ, na spotrebiteľský úver formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, sa vzťahujú ustanovenia § 1, § 2, § 3 ods. 1 písm. a) až d) a § 3 ods. 3, § 4 ods. 14, § 5 až 8, § 9 ods. 1, 4, 6 až 8, § 10, § 11, § 12 ods. 2, § 15, § 17, § 20 až 23 a § 25 až 27.

25. Podľa § 2 písm. a/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

26. Podľa § 2 písm. b/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

27. Podľa § 2 písm. d/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

28. Podľa § 10 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí obsahovať tieto náležitosti:

a) podľa § 9 ods. 2 písm. a), b), d), f), g), i) a w),

b) povinnosť spotrebiteľa kedykoľvek zaplatiť takýto úver na žiadosť veriteľa v plnej výške,

c) výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť.

29. Podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok), práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

30. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

31. Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

32. Podľa § 525 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

33. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priech dobrým mravom.

34. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi Tatra bankou, a.s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere formou voliteľného

(povoleného) prečerpania, na základe ktorej bolo žalovanému poskytnuté voliteľné prečerpanie vo výške 200 €, splatné na požiadanie. Právny vzťah založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ZoSÚ), keďže Tatra banka, a.s. pri uzatváraní zmluvy o úvere vystupovala ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

35. Súd sa v prvom rade zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne. Vo všeobecnosti platí, že pod vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého je určitá osoba subjektom práva alebo povinnosti, ktoré sú predmetom konania. Pre posúdenie, kto je v spore vecne legitímovaný je rozhodujúce výlučne právo hmotné. V prípade dvojstranných právnych vzťahov, v ktorých strany stoja navzájom v spore, sa rozlišuje vecná legitímácia aktívna (na strane žalobcu) alebo pasívna (na strane žalovaného). Z hľadiska vecnej legitímácie je teda podstatné, že ten, kto žaluje, je aj v skutočnosti podľa hmotného práva nositeľom oprávnenia, o ktoré v konaní ide (aktívna vecná legitímácia), resp. ten, kto je žalovaný, je aj reálne nositeľom povinnosti, ktorá je predmetom konania. Nedostatok vecnej legitímácie znamená, že ten, kto tvrdí svoje hmotnoprávne oprávnenie, alebo o kom sa tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, v skutočnosti toto oprávnenie nemá, alebo nie je nositeľom tvrdenej povinnosti, o ktorú v konaní ide.

36. Žalobkyňa si v konaní uplatňovala voči žalovanému sumu 1 849,98 € s príslušenstvom titulom neuhradenej pohľadávky z voliteľného (povoleného) aj z nepovoleného prečerpania (voliteľné prečerpanie bolo totiž dohodnuté len do výšky 200 €). Žalobkyňa svoju aktívnu vecnú legitímáciu v tomto spore vyvodzovala zo Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 9.11.2021 uzavretej medzi Tatra bankou, a.s. ako postupcom a žalobkyňou ako postupníkom, v spojení s prílohou k tejto zmluve, na základe čoho malo k 9.11.2021 dôjsť taktiež k postúpeniu pohľadávky voči žalovanému, ktorá je predmetom tohto konania, na žalobkyňu.

37. Postúpenie pohľadávky je upravené v § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka. V posudzovanej veci však predmetom postúpenia bola pohľadávka vyplývajúca zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, takže na jej platné postúpenie museli byť splnené aj podmienky uvedené v § 17 ods. 1 ZoSÚ. Súd v tejto súvislosti skúmal, či v danom prípade bol splnený predpoklad uvedený pod písm. b/ tohto ustanovenia, t.j. či postupovaná pohľadávka bola splatná.

38. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že v danom prípade nebolo dohodnuté plnenie v splátkach. Poukazovala na to, že k ukončeniu zmluvného vzťahu došlo na základe podania zo dňa 6.5.2020, pričom v tejto spojitosti poukázala na § 563 Občianskeho zákonníka. Najneskôr dňa 7.5.2020 nastala možnosť úver vymáhať podaním žaloby (actio nata). Súd zdôrazňuje, že uvedené skutkové tvrdenia žalobkyne sa týkajú jednej z podmienok postúpenia pohľadávky podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ (splatnosti pohľadávky), žalobkyňu preto zaťažovalo dôkazné bremeno ohľadne preukázania týchto skutkových tvrdení, a to i napriek tomu, že žalovaný ich v konaní nepoprel (mutatis mutandis nižšie citovaný judikát R 6/2022).

39. V uvedenom liste zo dňa 6.5.2020 označenom ako výzva na zaplatenie, adresovanom žalovanému, Tatra banka, a.s. uvádza, že k 5.5.2020 neeviduje úhradu nepovoleného prečerpania finančných prostriedkov na predmetnom bežnom účte žalovaného, že prečerpanie vzniklo 31.3.2020 a k 5.5.2020 bola výška dlžnej sumy 74,49 €. Tatra banka, a.s. v tomto liste vyzýva žalovaného na úhradu tejto sumy bezodkladne, najneskôr do 5 kalendárnych dní. Zároveň upozorňuje žalovaného, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy v stanovenej lehote zruší rámec voliteľného prečerpania prostriedkov na účte a že taktiež mu môže znížiť výšku voliteľného prečerpania až na nulu a požiadať ho o splatenie voliteľného prečerpania (vrátane nepovoleného prečerpania) na jeho účte.

40. V danom prípade z obsahu predmetnej zmluvy o úvere poskytnutého formou voliteľného (povoleného) prečerpania vyplýva, že konečná splatnosť voliteľného prečerpania sa dohodla ku dňu podania žiadosti o zrušenie bežného účtu alebo dňu podania žiadosti o zrušenie balíka služieb k bežnému účtu, ktorý obsahuje produkt voliteľné prečerpanie, alebo dňu podania odstúpenia od úverovej zmluvy alebo dňu poskytnutia iného typu kontokorentného úveru na bežný účet alebo dňu, kedy banka požiada o splatenie tohto úveru. Súd mal z vyššie spomínanej výzvy Tatra banky, a.s. zo

dňa 6.5.2020 preukázané, že žalovaný bol na predmetnom bežnom účte v nepovolenom prečerpaní, pričom výška tohto prečerpania predstavovala ku dňu 5.5.2020 sumu 74,49 €. V prípade existencie nepovoleného prečerpania bola Tatra banka oprávnená od zmluvy o voliteľnom (povolenom) prečerpaní odstúpiť (čl. 4.3.4 písm. b/ VOP) alebo požadovať splatenie úverového rámca (časť IV. bod 1.7.2 písm. a/ OP). Uvedený list Tatra banky, a.s. však zjavne nie je odstúpením od zmluvy, keďže sa v ňom odstúpenie od zmluvy o úvere poskytnutého formou voliteľného prečerpania ani len nespomína. Nejedná sa ani o výzvu na splatenie úverového rámca (výzvu na splatenie úveru z voliteľného prečerpania), nakoľko Tatra banka, a.s. v tomto liste len upozorňuje na možnosť banky žiadať žalovaného o splatenie voliteľného prečerpania (vrátane nepovoleného prečerpania) v prípade, ak žalovaný dlžnú sumu z nepovoleného prečerpania v stanovenej lehote neuhradí. Vzhľadom na to, že žalobkyňa v prejednávanej veci ničím nepreukázala, že Tatra banka, a.s. od zmluvy o úvere poskytnutého formou voliteľného prečerpania odstúpila, alebo že požiadala žalovaného o splatenie tohto úveru, resp. že by nastali iné skutočnosti majúce podľa zmluvy za následok konečnú splatnosť voliteľného prečerpania, možno uzavrieť, že konečná splatnosť úveru z voliteľného prečerpania do uzavretia spomínanej zmluvy o postúpení pohľadávok nenastala. Vyššie spomínaný list Tatra banky, a.s. je podľa svojho obsahu len výzvou na zaplatenie nepovoleného prečerpania vzniknutého ku dňu 5.5.2020 vo výške 74,49 €. Keďže žalobkyňa nepreukázala, že predmetný list bol doručený žalovanému, uvedený list nemohol mať vo vzťahu k žalovanému účinky výzvy v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka (k tomu porovnaj § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka podľa ktorého prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde) na zaplatenie v tom čase aktuálnej sumy nepovoleného prečerpania a už vôbec nie celej istiny žalovanej v tomto konaní. Z rovnakého dôvodu nemohol mať tento list za následok ani ukončenie zmluvného vzťahu medzi Tatra bankou, a.s. a žalovaným. Na základe uvedeného možno konštatovať, že predmetná pohľadávka Tatra banky, a.s. voči žalovanému z voliteľného (povoleného) a nepovoleného prečerpania nebola ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy o postúpení pohľadávok splatná.

41. Postúpenie predmetnej pohľadávky voči žalovanému z Tatra banky, a.s. na žalobkyňu bolo preto pre rozpor s § 17 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ absolútne neplatné (§ 39 Občianskeho zákonníka).

42. So zreteľom na to, že veriteľom pohľadávky v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok bola Tatra banka, a.s., teda banka, na platné postúpenie pohľadávky na žalobkyňu bolo taktiež nevyhnutné splnenie zákonných podmienok pre postúpenie pohľadávky vyplývajúcich z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách. Súd v tejto spojitosti poukazuje na judikát R 60/2018, z ktorého právnej vety vyplýva, že postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon. V odôvodnení tohto rozhodnutia dovolací súd zdôraznil, že ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi.

43. Súd na tomto mieste poukazuje taktiež na právnu vetu judikátu R 6/2022, v ktorej sa uvádza: „V sporoch s ochranou slabšej strany súd skúma vecnú legitimitáciu z úradnej povinnosti. Dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej Zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa.“ Krajský súd v Bratislave v rozsudku z 29.11.2022 sp. zn. 3Co/84/2021 vychádzajúc z uvedenej právnej vety skonštatoval, že postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je povinný nielen tvrdiť, ale i preukázať, že pred postúpením bola predmetná pohľadávka splatná, že banka dlžníka písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient i napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 kalendárnych dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie postupníka, a to i v prípade, keď sa spotrebiteľ svojich práv v konaní výslovne nedovoľáva, nakoľko v takom prípade sa ustanovenie § 151 ods. 1 C.s.p. o nespornosti nepopretých skutkových tvrdení neuplatní. Samotná pasivita žalovanej strany v tomto smere preto nemôže viesť k aplikácii ustanovenia § 151 ods. 1 a 2 C.s.p. a zakladať povinnosť súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok (k tomu aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 246/2019).

44. Žalobkyňa v konaní len všeobecne (bez akejkoľvek bližšej konkretizácie) tvrdila, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Súd však už vyššie skonštatoval, že predmetná pohľadávka v čase postúpenia nebola splatná. Je teda zrejmé, že v danom prípade nebola splnená hneď prvá zákonná podmienka pre postúpenie pohľadávky. Aj keby bola žalovaná pohľadávka z voliteľného (povoleného) aj nepovoleného prečerpania splatná,

žalobkyňa ničím nepreukázala, že by pred uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávky Tatra banka, a.s. písomne vyzvala žalovaného na úhradu tejto pohľadávky.

45. Súd v súvislosti s písomnou výzvou podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31.3.2022 sp. zn. 2Cdo/266/2020, v ktorom dovolací súd v rámci riešenia dovolacej otázky „či výzva vo vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách“, dospel k záveru, že: „Obsah ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením čo len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.“ Následne Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 27.10.2022 sp. zn. 4Cdo/75/2020 skonštatoval neprípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. ohľadne tejto dovolacej otázky s poukazom na to, že už bola vyriešená v spomínanom uznesení sp. zn. 2Cdo/266/2020. Na vyriešenie tejto dovolacej otázky v uvedenom uznesení poukázal Najvyšší súd Slovenskej republiky taktiež v skoršom uznesení zo dňa 25.5.2022 sp. zn. 4Cdo/252/2021. Žalobkyňa v iných veciach zvykne v tejto súvislosti poukazovať na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27.1.2022 sp. zn. 8Cdo/169/2020. Tento jej poukaz je ale nenáležitý, keďže v uvedenom rozhodnutí dovolací súd právnu otázku „či výzva vo vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách“ neriešil. Dovolací súd tu iba v rámci skúmania, či nedošlo k porušeniu práva dovolateľky na spravodlivý proces, ohľadom námietky nepreukázania aktívnej vecnej legitímácie dovolateľky stručne poukázal na závery, ku ktorým dospeli oba nižšie sudy.

46. Vychádzajúc zo záverov uvedených v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/266/2020 je zjavné, že v okolnostiach prejednávanej veci za písomnú výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno považovať list Tatra banky, a.s. zo dňa 6.5.2020, ktorého prvoradým cieľom bolo dosiahnutie splatnosti sumy nepovoleného prečerpania vo výške 74,49 € v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka. V žiadnom prípade sa tu nejedná o výlučnú a samostatnú výzvu banky tak, ako to v zmysle spomínaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyžaduje ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách, a to ani vo vzťahu k sume 74,49 €. Navyše, v konaní nebolo preukázané ani doručenie uvedeného listu žalovanému. So zreteľom na to, že žalobkyňa v konaní nepreukázala existenciu písomnej výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, možno konštatovať, že neboli splnené všetky zákonné podmienky vyplývajúce z uvedeného ustanovenia pre postúpenie predmetnej pohľadávky na žalobkyňu, čo predstavuje dôvod neplatnosti tohto postúpenia v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

47. Vzhľadom na neplatnosť postúpenia predmetnej pohľadávky nie je daná ani aktívna vecná legitímácia žalobkyne v tejto veci. Súd preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

48. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

49. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

50. Žalovaný síce mal v konaní plný úspech, keďže žaloba bola zamietnutá, súd mu však nárok na náhradu trov konania voči žalobkyňi nepriznal, pretože mu v konaní žiadne trovy nevznikli (viď R 72/2018).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody)

a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolačné dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a/ sa týkajú procesných podmienok,
- b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov). Na exekučné konanie je kauzálny príslušný Okresný súd Banská Bystrica (§ 49 Exekučného poriadku).